

ПЕРЕДВИБОРЧА ПРОГРАМА
кандидата на посаду директора Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України, члена-кореспондента НАН України, доктора фізико-математичних наук, старшого наукового співробітника ТОКОВОГО Юрія Владиславовича

Інститут прикладних проблем механіки і математики (ІППММ) ім. Я. С. Підстригача НАН України є провідною науково-дослідною установою України в галузі математики, математичних проблем механіки і математичного моделювання фізико-механічних процесів. Як одна з основних установ Відділення математики НАН України Інститут є базовою організацією наукової секції математики і математичного моделювання Західного наукового центру (ЗНЦ) НАН України і МОН України, яка координує наукові дослідження за цими напрямками на Заході України.

Сьогодні, в умовах повномасштабної війни та екзистенційних викликів для української держави, місія Інституту полягає не лише у збереженні статусу провідного центру фундаментальної та прикладної науки, але й у перетворенні на потужний осередок інновацій для зміцнення обороноздатності та технологічної відбудови України. Наша мета – органічно поєднати розвиток досліджень класичних наукових шкіл із сучасними механізмами комерціалізації розробок, глибокою інтеграцією в європейський дослідницький простір та ефективною системою підготовки наукових кадрів.

I. Напрями наукових досліджень Інституту та тематика науково-дослідних робіт з їх реалізації

Наукова і науково-організаційна діяльність ІППММ ім. Я.С. Підстригача НАН України здійснюватиметься відповідно до основних напрямів наукових досліджень, затверджених постановою Президії НАН України № 195 від 10.10.2012 р.:

- методи нелінійного функціонального аналізу, лінійної алгебри, диференціальної геометрії та топології;
- неklasичні проблеми теорії диференціальних та інтегральних рівнянь і математичної фізики;
- математичне і термодинамічне моделювання та дослідження взаємозв'язаних процесів різної природи в складних технічних і медико-біологічних структурах;
- методи визначення та оптимізації напружено-деформованого стану і граничної рівноваги структурно-неоднорідних систем стосовно проблем оцінювання їх міцності, прогнозування ресурсу та надійності функціонування.

Основна тематика науково-дослідних робіт Інституту відповідає цим напрямкам досліджень і буде реалізовуватися як за відомчим (Відділення математики НАН України) замовленням на їх виконання, так і на конкурсних засадах за вітчизняними та міжнародними прецедентами, а також за госпдоговірними роботами.

Фундаментальні дослідження залишаються основою нашої діяльності, проте їх вектор має бути максимально наближений до стратегічних потреб держави. Відомче замовлення буде реалізовуватися шляхом виконання науково-дослідних тем фундаментальних досліджень і тем прикладних досліджень. Особливу увагу буде звернуто на виконання досліджень у таких великих оборонних та цивільних наукових напрямках:

- математичне моделювання процесів і систем оборонно-безпекового призначення;
- моделювання екологічної безпеки та критичної інфраструктури;
- математичне моделювання біологічних систем у воєнний та повоєнний час та діагностичні технології.

Провадимуться комплексні цілеспрямовані фундаментальні дослідження стосовно:

- напруженого стану та міцності тіл з дефектами структури;
- взаємозв'язаних полів різної фізичної природи та їх впливу на напружений стан структурно-неоднорідних тіл;
- поширення хвиль у неоднорідних тілах для задач неруйнівного контролю;

- прямих та обернених задач для диференціальних рівнянь, які виникають при вивченні технічних та біологічних систем;
- неklasичних крайових задач для рівнянь з частинними похідними та рівнянь руху часток у неоднорідних середовищах.

На основі отриманих результатів за цими темами будуть готуватися нові проєкти для участі в конкурсах науково-дослідних робіт, а також виконуватимуться прикладні розробки в інтересах підприємств та організацій України.

Інститут продовжуватиме брати участь у конкурсах на проведення наукових і науково-технічних (експериментальних) робіт за напрямом використання бюджетних коштів «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок» за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230) на 2027-2028 роки відповідно до постанови Президії НАН України від 29.05.2026 №193 «Про проведення конкурсу наукових і науково-технічних (експериментальних) робіт за бюджетною програмою КПКВК 6541230 на 2027-2028 роки» та відповідно до Порядку конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт для фінансування за бюджетною програмою КПКВК 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень», затвердженого постановою Президії Національної академії наук України від 29.05.2024 № 229.

Конкурсна тематика буде формуватися за результатами участі в конкурсах НАН та МОН України, а також Національного фонду фундаментальних досліджень та міжнародних фондів і програм. Зокрема, за цільовою програмою НАН України з наукових космічних досліджень, цільовою програмою НАН України та Українського науково-технологічного центру «Цільові дослідження та розвиваючі ініціативи», науково-технічними проєктами НАН України, проєктами НДР молодих вчених НАН України та іншими, а також проєктами НФФД України. До міжнародних програм, проєкти яких будуть реалізовувати науковці Інституту, слід віднести Європейську програму створення наукової бази, конструювання, будівництва, експлуатації та опрацювання спостережень мережі черенковських телескопів (СТА), програми фондів Фулбрайта, DAAD, наукових фондів Італії, Польщі, Словаччини, Німеччини та інших країн. Підтримуватиметься максимальне залучення колективів Інституту до участі у програмі HorizonEurope, програмах НАТО «Наука заради миру та безпеки» та двосторонніх міжнародних проєктах.

Госпдоговірна тематика буде формуватися на основі прикладних розробок стосовно моделювання технологічних процесів у теплоенергетиці, приладо- і машинобудуванні, зокрема, в ракетно-космічній галузі тощо. Зокрема, будуть продовжені госпдоговірні роботи для Державного підприємства «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля» в рамках Генеральної Угоди про спільне науково-технічне співробітництво між Національною академією наук України та Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля» в галузі створення ракетно-космічної техніки. Основні напрями наукових досліджень Інституту будуть оновлюватися відповідно до світових тенденцій розвитку науки, зокрема, щодо сучасних методів дослідження як суто математичних проблем, так і використання ефективних математичних методів для розробки методик моделювання та розрахунку фізико-механічних параметрів складних структур, а також до розв'язання сучасних завдань теоретичної фізики, фізичного матеріалознавства і біомеханіки з огляду на сучасні потреби України стосовно підвищення обороноздатності, оптимізації та відновлення інфраструктури тощо.

II. Структура і кадровий потенціал Інституту

- **Оптимізована структура**

Сьогодні Інститут функціонує в оновленому, оптимізованому форматі – це 11 наукових відділів та 7 спеціалізованих лабораторій. Така структура є надійним фундаментом, який гарантує ефективну роботу та стабільне виконання базових досліджень щонайменше на найближчі п'ять років.

- **Тенденція до динаміки**
Сучасна наука вимагає швидкості та об'єднання зусиль. Тому для участі в нових конкурсах та грантах враховується можливість виходу за жорсткі межі відділів, коли ставку робиться на утворення гнучких міждисциплінарних команд. За потреби розглядатиметься можливість залучення до таких творчих колективів, які якнайкраще сприятимуть інтеграції наукової молоді у виконання актуальних досліджень, не лише фахівців з різних підрозділів Інституту, а й провідних науковців з інших академічних установ та університетів.
- **Кадровий потенціал**
На даний час в Інституті працює 187 співробітників, серед яких 142 наукових працівники, у тому числі 38 докторів наук (з них 1 академік і 4 члени-кореспонденти НАН України) та 87 кандидатів наук. Розвиток кадрового потенціалу вбачаємо у поєднанні багатих традицій основоположних наукових шкіл Інституту із усебічним залученням молоді. Ми розглядаємо молодь як головний драйвер організаційного розвитку Інституту та гарантію збереження наших наукових шкіл.
- **Прозоре управління**
Упродовж наступного періоду буде проводитися залучення молодшого покоління науковців до науково-організаційної діяльності та керівництва як окремими науковими підрозділами, так і Інститутом в цілому. Буде посилена роль Вченої ради Інституту та її наукових секцій, як колективних дорадчих органів управління науково-виробничою діяльністю Інституту.

III. Фінансування науково-виробничої діяльності Інституту

Аналіз поточного фінансового стану:

- **Дефіцит базового фінансування**
Поточний обсяг відомчого бюджету є недостатнім для стовідсоткового забезпечення фонду оплати праці, що є наслідком хронічного недофінансування установи впродовж останніх років.
- **Недостатність позабюджетних надходжень**
Частка коштів, залучених за рахунок конкурсних грантів та господарських договорів, становить у середньому лише близько 8% від загального бюджету. Такий обсяг унеможливує повноцінне оновлення матеріально-технічної бази (комп'ютерного обладнання, приладів) та позбавляє установу інструментів матеріального заохочення науковців, насамперед молоді.
- **Ефективне використання спеціального фонду**
Інститут раціонально управляє неосновними джерелами доходів, зокрема задачею в оренду вільних площ. Залучені кошти та дольова участь орендарів в експлуатаційних витратах повністю покривають оплату енергоносіїв, поточні ремонти виробничого корпусу та оплату праці технічного персоналу.
- **Оптимізація видатків**
Завдяки покриттю комунальних та господарських витрат із коштів спецфонду, буде змога спрямовувати близько **95%** надходжень загального фонду безпосередньо на заробітну плату (з нарахуваннями) наукового колективу та підготовку кадрів вищої кваліфікації.

Пріоритетні управлінські рішення в умовах фінансових обмежень:

1. **Диверсифікація джерел фінансування**
Головним стратегічним завданням для збереження наукового потенціалу є системна активізація всіх підрозділів Інституту у напрямку підготовки конкурентоспроможних проєктів для здобуття вітчизняних та міжнародних грантів, а також розширення портфеля госпдоговірних робіт.

2. Стимулювання результативності

Створення організаційних умов для максимального розкриття творчого потенціалу колективу та впровадження дієвих механізмів диференційованого заохочення найбільш продуктивних науковців.

3. Інноваційні заходи

У минулому році ТзОВ «Енерджі Груп Юей» встановлено сонячну мережеву електростанцію (СЕС) потужністю 84,68 кВт для ІППММ ім. Я.С. Підстригача НАН України у Львові. Проєкт виконано за моделлю енергосервісу (ESCO), що дозволяє замовнику отримати сучасну СЕС під ключ без початкових інвестицій, з контролем споживання та гарантією технічного супроводу. У 2025 році Інститутом спожито 28 829 кВт. сонячної енергії на суму 246056,66 грн. Економія (10 %) складає 27339,63 грн. У подальшому планується розширювати використання сонячної електроенергії, зокрема, шляхом нарощування акумуляційних можливостей.

IV. Поповнення Інституту молодими спеціалістами та підготовка наукових кадрів через аспірантуру та докторантуру

Система підбору та підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації базуватиметься на перевірній методології «школа-ЗВО-НДІ», започаткованій академіком Я.С. Підстригачем. Цей комплексний підхід забезпечує безперервний супровід талановитої молоді на всіх етапах її професійного становлення.

1. Рання профорієнтація та відбір талантів (рівень «Школа-ЗВО»)

• Робота зі школярами.

Активне залучення обдарованої молоді через структури Малої академії наук (МАН), профільні спецкласи гімназій та фізико-математичний ліцей м Львова. У порядку перерозподілу майна НАН України відповідно до постанови Бюро Президії НАН України від 25.09.2024 р. та за погодженням Фонду державного майна України (лист № 10-24-33520 від 12.12 2024 р.) проведена передача з балансу Інституту на баланс Національного центру “Мала академія наук України” в його оперативне управління нерухомого майна НАН України «Школи математики і механіки» (селище Брюховичі, вул. Шкільна, 12). Розпорядженням Президії НАН України від 05.06.2025 р. № 278 «Про затвердження акта Приймання-передачі» затверджено акт приймання-передачі цього нерухомого майна на баланс НЦ «МАН України». На його базі буде створено освітньо-науковий Центр Олімпіадного руху імені академіка Я.С. Підстригача НЦ “МАН України”.

• Інтеграція в університетське середовище.

Раннє виявлення перспективних студентів регіональних ЗВО, викладання вузькопрофільних спецкурсів провідними науковцями Інституту та безпосереднє керівництво курсовими і магістерськими роботами на базі спільних кафедр. Створення на базі Інституту Західної філії Центру передових математичних досліджень та освіти імені Михайла Остроградського (головна організація - Інститут математики НАН України).

2. Міжінституційна інтеграція та спільна інфраструктура.

Інститут продовжуватиме розбудову щільної мережі партнерств із провідними закладами вищої освіти:

• Співпраця з класичними та профільними університетами.

Підтримка роботи філій кафедр та міжвідомчих лабораторій спільно з ЛНУ ім. Івана Франка, НУ «Львівська політехніка», Прикарпатським національним університетом ім. В. Стефаника, Чернівецьким національним університетом ім. Ю. Федьковича та Івано-Франківським НТУНГ.

3. Підготовка кадрів вищої кваліфікації (PhD та докторантура)

- **Ліцензована освітня діяльність.**

Забезпечення якісної підготовки фахівців через аспірантуру за третім освітньо-науковим рівнем (спеціальності: «Математика», «Прикладна математика»). Підготовка докторів наук через докторантуру Інституту за спеціальностями 01.02.04 і 01.05.02.

- **Наукова апробація.**

Всебічне сприяння аспірантам і докторантам у проведенні досліджень та представленні результатів у провідних світових і вітчизняних наукових центрах. Регулярне продовження проведення молодіжного форуму «Підстригачівські читання».

4. Система мотивації та підтримки молодих вчених

- **Зовнішні відзнаки**

Системне висунення кращих молодих науковців на здобуття стипендій Президента України, НАН України, а також премій Львівської ОДА та обласної ради.

- **Внутрішні іменні стипендії**

Продовження практики виплати щопіврічних інститутських стипендій ім. Я.С. Підстригача (у галузі механіки та матем. моделювання) та ім. В.Я. Скоробагатька (у галузі математики). Організація конкурсних процедур делегується Раді молодих вчених і спеціалістів Інституту.

5. Кадрові ризики та шляхи їх мінімізації

Попри наявність потужного кадрового ядра, Інститут стикається з об'єктивними викликами: тенденцією до зростання середнього віку наукових працівників та відтоком фахівців вищої кваліфікації до університетського сектору України та за кордон. Подолання цих кризових явищ вимагає неухильної реалізації вищезазначених мотиваційних кроків та посилення грантової незалежності колективів.

V. Видавнича діяльність та публікація наукових результатів

1. Підтримка та розвиток інституційних періодичних видань.

Інститут гарантує подальше стабільне видання ключових фахових публікацій, підтримуючи їхній високий національний та міжнародний статус:

- **Журнал «Математичні методи та фізико-механічні поля».** Продовження стратегічного партнерства з видавництвом Springer (США), яке з 2008 року здійснює переклад журналу як складової «Journal of Mathematical Sciences». Оскільки останній журнал публікує також переклади статей з наукових журналів держави-агресорки, будуть ужиті необхідні зусилля для видання перекладів статей нашого журналу в іншому журналі Springer без втрати рейтинговості.
- **Науковий збірник «Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології».** Забезпечення регулярного випуску щорічника та підтримання його позицій у Переліку наукових фахових видань України з фізико-математичних і технічних наук.

2. Інтеграція у світовий науковий простір. Пріоритетним завданням є якісне масштабування представленості результатів нашої установи на міжнародному рівні:

- **Фундаментальні праці.** Системна підтримка публікації узагальнюючих наукових результатів у форматі монографічних видань.
- **Високорейтингові публікації.** Орієнтація наукових колективів на суттєве збільшення кількості статей у провідних міжнародних журналах із високими наукометричними показниками (квартилі Q1–Q2).

3. Механізми стимулювання публікаційної активності. Для заохочення науковців до створення конкурентоспроможного на світовому рівні наукового продукту буде застосовано дієву систему фінансової мотивації:

- **Преміювання за монографії.** Збереження та вдосконалення практики матеріального заохочення авторів за видані монографічні праці.
- **Відзначення за рейтинговість та цитованість.** Проведення регулярних внутрішніх конкурсів із преміюванням співробітників за найкращі публікації у міжнародних науково-метричних базах та за досягнення високих показників цитованості.

VI. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

1. Міжнародна грантова та проєктна діяльність.

Фундаментом міжнародної кооперації Інституту є системне виконання спільних наукових проєктів за підтримки Національної академії наук України, Українського науково-технологічного центру (УНТЦ) та Національного фонду досліджень України (НФДУ). Активно підтримується двостороння проєктна співпраця лінією НАН України з Польською та Словацькою академіями наук, провідними науковими осередками Італії, Іспанії та Німеччини.

2. Індивідуальна академічна мобільність.

Важливою складовою міжнародної інтеграції є здобуття нашими науковцями престижних індивідуальних грантів і стипендій для проведення досліджень за кордоном. Співробітники Інституту мають підтверджений досвід співпраці з провідними міжнародними фундаціями та інституціями:

- Програма імені Фулбрайта (США);
- Німецька служба академічних обмінів (DAAD);
- Національний інститут астрофізики (Італія);
- Університетські центри Німеччини (Гамбург, Дрезден, Зіген) та Чехії (Прага).

3. Мережа інституційних партнерств.

Інститут підтримує розгалужену мережу двосторонніх угод і реалізує плідну наукову співпрацю з авторитетними дослідницькими центрами світу, серед яких:

- **Європейський Союз.** Наукові установи та університети Німеччини (Зіген, Хемніц, Дрезден, Нюрнберг), Польщі (Варшава, Жешув, Білосток, Краків), Італії (Палермо), Чехії (Прага), Словаччини (Братислава), Іспанії (Севілья), Швеції (Гетеборг).
- **США та Азія.** Університети штатів Міннесота, Міссісіпі, Нью-Мексико (США), а також Інженерний коледж Національного тайванського університету.

4. Стратегічний вектор дирекції.

В умовах євроінтеграції України подальше розширення географії міжнародного партнерства, глибше входження в Європейський дослідницький простір (ERA) та диверсифікація джерел міжнародного фінансування визначаються як безумовний пріоритет у стратегічній діяльності дирекції на наступний період.

VII. Проведення наукових конференцій та семінарів

Активна конференційна діяльність розглядається як невіддільний інструмент для апробації результатів досліджень, презентації наукового доробку колективу на міжнародному рівні та ефективного професійного нетворкінгу.

1. Організація флагманських наукових форумів.

Інститут гарантує подальшу підтримку та проведення традиційних міжнародних і національних заходів, які формують авторитетний науковий імідж установи:

- Міжнародна наукова конференція «Сучасні проблеми механіки та математики»;

- Міжнародна наукова конференція «Математичні проблеми механіки неоднорідних структур»;
- Міжнародна математична конференція ім. В.Я. Скоробогатька;
- Міжнародна наукова конференція «Сучасні проблеми термомеханіки»;
- Щорічний міжнародний семінар «Прямі та обернені задачі теорії електромагнітних та акустичних хвиль» (DIPED), що реалізується на ротаційній основі спільно з партнерами з Грузії;
- Щорічна профільна конференція молодих науковців ім. Я.С. Підстригача.

2. Інституційне партнерство та співорганізація.

Установа й надалі виступатиме надійним інституційним партнером у проведенні широкого спектра наукових заходів. Пріоритет надаватиметься форумам міжнародного рівня, що сприяють інтеграції вчених Інституту у глобальні дослідницькі мережі, поглибленню існуючих контактів та започаткуванню нових спільних грантових проєктів.

VIII. Координація наукової діяльності

Ефективність наукових досліджень Інституту забезпечуватиметься через багаторівневу систему координації: від загальнонаціональних структур НАН України до регіональних і громадських наукових об'єднань.

1. Національний рівень: співпраця з проблемними радами НАН України.

Вектор дослідницької діяльності Інституту і надалі жорстко корелюватиме з пріоритетами спеціалізованих наукових рад НАН України:

- **У галузі математики:** координація здійснюватиметься Науковою радою з математичних наук (при Відділенні математики НАН України).
- **У галузях механіки та матеріалознавства:** співпраця з Науковими радами «Механіка деформівного твердого тіла» та «Фізико-хімічна механіка матеріалів» (при Відділеннях механіки і матеріалознавства НАН України).

2. Регіональне лідерство. Західний науковий центр.

Інститут зберігатиме статус ключової базової організації для консолідації зусиль академічних установ та закладів вищої освіти Західного регіону. Ця функція ефективно реалізується через секцію математики і математичного моделювання Західного наукового центру (ЗНЦ) НАН та МОН України, яку очолює член-кореспондент НАН України В. О. Пелих.

3. Стратегічне партнерство з Науковим товариством імені Шевченка (НТШ).

Установа продовжуватиме тісну інтеграцію з НТШ в Україні, де провідні науковці Інституту історично обіймають ключові керівні посади (зокрема, голови товариства та вченого секретаря). Заплановано подальше розширення активності наших фахівців у роботі профільних комісій НТШ з математики, механіки, інформатики та фізики.

4. Розвиток фахових комунікаційних майданчиків.

Інститут забезпечуватиме подальшу організаційну підтримку та експертне керівництво Львівським міським семінаром з диференціальних рівнянь, який є важливим центром тяжіння для фахових дискусій та обміну досвідом між науковцями міста.

IX. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

1. Поточний стан та ключові виклики.

• Придбане обладнання.

Завдяки підтримки Національного фонду досліджень України Інститутом придбано, проведено наладку та забезпечено функціонування комплексу оригінального наукового обладнання на основі спектрофотометра UV-3600i plus (Shimatsu, Японія) та спектрофлуориметра FS-5 (Edinburg, Великобританія) для досліджень широкого спектру оптико-люмінесцентних властивостей твердотільних матеріалів.

- **Необхідність системного оновлення.**

Науково-дослідна інфраструктура Інституту потребує інтенсивного розвитку та технічного переоснащення для забезпечення відповідності сучасним світовим стандартам.

- **Зношеність парку техніки.**

Спостерігається високий рівень морального та фізичного зносу значної частини наявного комп'ютерного обладнання. Забезпеченість підрозділів оргтехнікою та периферійними пристроями є дефіцитною та лише частково покриває реальні потреби співробітників.

2. Мережевий та обчислювальний потенціал.

- **Мережева інфраструктура.**

В установі забезпечено стабільне функціонування локальної комп'ютерної мережі, яка інтегрована у спеціалізований швидкісний академічний інтернет-простір.

- **Високопродуктивні обчислення.**

На базі Інституту розгорнуто та підтримується робота власного обчислювального кластера. Комплекс є важливою складовою національної грид-інфраструктури, що дозволяє виконувати складні наукоємні розрахунки в галузі механіки та прикладної математики.

3. Фінансування та стратегія розвитку інфраструктури.

- **Дефіцит цільових асигнувань.**

Головною проблемою залишається відсутність прямого цільового бюджетного фінансування на модернізацію та доукомплектування обчислювальних потужностей.

- **Грантова підтримка інфраструктури.**

На даному етапі підтримання робочого стану та розширення можливостей кластера здійснюється виключно за рахунок реінвестування частини коштів із виграних конкурсних проєктів та міжнародних грантів за спільною ініціативою керівників наукових тем.

Дирекція розглядатиме пошук додаткових позабюджетних джерел та залучення цільових інвестицій для оновлення ІТ-архітектури як один із критично важливих тактичних пріоритетів.

Х. Основні завдання щодо подальшої діяльності і розвитку Інституту

Вважаю, що в сучасних умовах стабілізація та системне вдосконалення науково-організаційної діяльності Інституту є фундаментальним завданням дирекції. Для досягнення цієї мети моя робота базуватиметься на реалізації комплексу заходів за чотирма ключовими напрямками:

1. Науково-інноваційна діяльність та ефективність досліджень

- **Фокус на результативність**

Суттєве підвищення якості фундаментальних досліджень та масштабування прикладних розробок з акцентом на їх практичне впровадження.

- **Диверсифікація проєктного портфеля**

Стимулювання колективів до виконання цільових програм НАН України та здобуття грантів через конкурсні проєкти. Переорієнтація діяльності на виконання комплексних науково-дослідних робіт (НДР) та розширення практики укладання господарських договорів.

2. Кадровий потенціал та колегіальне управління

- **Збереження інтелектуального капіталу**

Забезпечення спадкоємності наукових шкіл через підтримку аспірантури, активний пошук талановитої молоді та створення умов для її швидкого наукового зростання.

- **Посилення ролі Вченої ради**

Трансформація Вченої ради у дієвий центр прийняття стратегічних рішень. Активізація її роботи в частині аналізу поточного стану справ, формування програм розвитку та жорсткого контролю за якістю виконання НДР.

- **Модернізація наукових семінарів**

Оновлення формату інститутських семінарів, перетворення їх на активні дискусійні майданчики із регулярним залученням провідних зовнішніх фахівців.

3. Міжнародна інтеграція, комунікація та публікаційна активність

- **Розширення партнерської мережі**

Поглиблення співробітництва з іншими установами НАН України, вітчизняними ЗВО та провідними закордонними дослідницькими центрами.

- **Підвищення наукометричних показників**

Цілеспрямована робота зі збільшення кількості публікацій співробітників у міжнародних та вітчизняних виданнях, що індексуються у провідних наукометричних базах, а також підтримка видання монографій.

- **Розвиток фахових платформ**

Забезпечення стабільного та вчасного випуску наукового журналу і збірника праць Інституту, продовження практики проведення авторитетних міжнародних конференцій.

4. Інфраструктурна модернізація та фінансовий менеджмент

- **Структурна оптимізація**

Проведення раціональної реорганізації структури Інституту для концентрації кадрових і фінансових ресурсів на найбільш пріоритетних наукових напрямках. Головна мета — ефективне використання бюджетних коштів із пріоритетом на забезпечення гідної оплати праці.

- **Оновлення бази**

Безперервний пошук можливостей та залучення позабюджетних ресурсів для системного розвитку й модернізації матеріально-технічної бази досліджень.

Наше спільне бачення майбутнього

Успішна реалізація цієї програми нерозривно пов'язана з євроінтеграційним курсом України та імплементацією сучасних законодавчих механізмів, які вимагають принципової модернізації діяльності науково-дослідних інститутів.

Відповідність світовим стандартам як критерій успіху

Моїм першочерговим завданням є забезпечення абсолютної конкурентоспроможності наших наукових результатів на глобальному рівні та суттєве підвищення показників їх практичного впровадження. Глибока інтеграція у світовий науковий процес і створення затребуваного інноваційного продукту – цьогодні не просто питання престижу, а єдино можливий і найдієвіший шлях до подолання фінансових викликів та забезпечення стабільного розвитку нашої установи.

Прагматичне партнерство

Ми маємо перевести традиційну наукову співпрацю у формат суто прагматичних, результативних партнерств. Кожна угода про співробітництво повинна бути наповнена реальними, фінансово підкріпленими проєктами.

Я повною мірою усвідомлюю безпрецедентну складність управління науковою установою в умовах сучасних викликів, з якими стикається наша держава. Проте моя впевненість в успіху ґрунтується на найголовнішому ресурсі – беззаперечному професіоналізмі, мудрості та згуртованості нашого колективу.

Пліч-о-пліч з вами я маю честь працювати вже 28 років, 8 з яких у складі дирекції. Саме ця багаторічна довіра та спільний досвід дають мені тверде переконання: об'єднавши

наші зусилля, ми зможемо не лише зберегти унікальні наукові школи Інституту, але й вивести його на новий рівень європейського лідерства.

Член-кореспондент НАН України
доктор фізико-математичних наук
старший науковий співробітник

Юрій ТОКОВИЙ